

Evaluation of inhibitory effect of melatonin on gastric adenocarcinoma AGS and MKN45 cell lines

Mohammad Shokrzadeh¹,
Ramin Ataee^{2,3},
Atefeh Asemi³

¹ Associate Professor, Department of Pharmacy, Pharmaceutical Sciences Research Center, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

² Thalassemia Research Center and Pharmaceutical Sciences Research Center, Faculty of Pharmacy, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

³ Pharmaceutical Sciences Research Center, Faculty of Pharmacy, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

(Received May 14, 2013 ; Accepted September 4, 2013)

Abstract

Background and purpose: Melatonin is a neurohormone with important physiologic and pharmacologic role in human body especially in circadian rhythm .In recent years, some progress has been achieved to show its role in regulating in prevention of cancer especially breast and colon cancer. According to this background and as there was not any precise cellular research about the role of melatonin in gastric cancer in which this study this study has been aimed.

Materials and methods: In this study, we used MTT assay procedure. Also, we have provided AGS and MKN-45 cell line from national cell bank, Institute Pasteur of Iran. The cells were cultured in RPMI medium in 5% CO₂, 37⁰C in 96 wells culture plate and then were incubated with melatonin and cisplatin (as positive control) for 48 hr. in 5 different concentrations. The proliferation index as cell viability was achieved and compared with controls groups with ELISA concerning Formazan crystal color absorbance between 450-690 nm.

Results: Our results showed that melatonin in 12.5-200 μM has significant anti-proliferative effects in AGS cells and in 50-200 μM in MKN-45 compared with control and these results were in parallel with the effects of cisplatin.

Conclusion: According to our data, we have shown that melatonin in a dose -dependent manner has antiproliferative effect in gastric adenocarcinoma cells and this effect in AGS cells was more potent than MKN-45 but more studies are needed to find the kind of receptors and the interacellular signaling pathways.

Keywords: Melatonin, gastric adenocarcinoma, Proliferation, MTT assay, Cisplatin

بررسی اثر مهارى ملاتونین بر رده های سلولی AGS و MKN45 آدنوکارسینوما معده

محمد شکرزاده^۱
رامین عطایی^{۲*}
عاطفه عاصمی^۳

چکیده

سابقه و هدف: ملاتونین به عنوان یک نورهورمون بوده که خواص مهمی در بدن داراست. در سال‌های اخیر اهمیت ملاتونین در پیش‌گیری از سرطان مورد توجه قرار گرفته و در برخی مطالعات آثار آنتی‌پرولیفراتیو و آپوپتوتیک آن در برخی کانسرها از جمله کانسر پستان و کولون مشخص شده است. هم‌چنین با توجه به سطح بالای این هورمون در سیستم گوارشی احتمال نقش حفاظتی فیزیولوژیک و فارماکولوژیک آن در این سیستم در نظر گرفته شده با توجه به این اطلاعات و سوابق و با در نظر گرفتن این موضوع که تاکنون مطالعات دقیقی در رابطه با نقش ملاتونین در آدنوکارسینوما معده انجام نشده و یا تنها برخی مطالعات محدود در این رابطه موجود است این مطالعه برای اولین بار در سطح رده‌های سلولی AGS و MKN45 طراحی شده است.

مواد و روش‌ها: برای بررسی اثرات آنتی‌پرولیفراتیک ملاتونین از روش MTT Assay استفاده شد. هم‌چنین برای بررسی سلولی از سلول‌های آدنوکارسینوما معده AGS و MKN ۴۵ استفاده شد که پس از انکوباسیون ۴۸ ساعته با غلظت‌های مختلف ملاتونین در دمای ۳۷ درجه و CO₂ پنج درصد میزان پرولیفراسیون با کنترل منفی مقایسه شد و هم‌چنین برای کنترل مثبت از داروی Cisplatin استفاده شد.

یافته‌ها: با توجه به نتایج به دست آمده مشخص شد که ملاتونین در سلول‌های AGS در غلظت ۱۲/۵ تا ۲۰۰ میکرومولار و در سلول‌های MKN از غلظت ۵۰-۲۰۰ میکرومولار به‌طور معنی‌دار باعث کاهش Cell viability گردیده است و هم‌چنین IC₅₀ ملاتونین هم در سلول‌های AGS و هم MKN نسبت به کنترل معنی‌دار بود این کاهش در مقایسه با سیس‌پلاتین به عنوان کنترل مثبت قابل ملاحظه است.

استنتاج: بر اساس نتایج به دست آمده مشخص شده که ملاتونین می‌تواند در یک شیوه وابسته به دوز باعث کاهش Cell Viability در سلول‌های آدنوکارسینوما معده گردد که این موضوع با مطالعات در کانسر پستان و کولون هم‌خوانی دارد و می‌توان ملاتونین را به عنوان یک عامل فیزیولوژیک و فارماکولوژیک در کنترل رشد سلول‌های معدی معرفی کرد.

واژه‌های کلیدی: سرطان معده، ملاتونین، پرولیفراسیون، MTT Assay

مقدمه

امروزه سرطان از مهم‌ترین مشکلات پیش‌روی علوم پزشکی می‌باشد و تعداد قربانیان و مبتلایان به این بیماری به صورت روزافزونی در حال گسترش است. سرطان یک بیماری نئوپلاستیک است که در اثر اختلال در روند

* این مقاله حاصل طرح تحقیقاتی شماره ۷-۹۱ است که توسط معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی مازندران تامین شده است.

E-mail: ramin_ataee@yahoo.com

مؤلف مسئول: رامین عطایی - کیلومتر ۱۸ جاده خزر آباد، مجتمع علوم پزشکی پیامبراعظم (ص)، دانشکده داروسازی

۱. دانشیار، گروه داروسازی، مرکز تحقیقات علوم دارویی، دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۲. مرکز تحقیقات تالاسمی و مرکز تحقیقات علوم دارویی، دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۳. مرکز تحقیقات علوم دارویی، دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۲۴/۲۴ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۳۹۲/۵/۱ تاریخ تصویب: ۱۳۹۲/۶/۱۳

به کمترین مقدار ممکن می‌رسد (۱۱). هم‌چنین مطالعات جدید نقش آنتی‌کانسری برای ملاتونین به دلیل خواص آنتی‌اکسیدانتی و محافظت سلولی و انکوستانیک پیشنهاد نموده است. به طوری که نشان داده شده است که ملاتونین باعث تخفیف علائم بسیاری از کانسرها و مهار آنژیوژنیزیس، پرولیفراسیون و متاستازیس می‌گردد (۱۲، ۱۳).

تاکنون سه رسپتور (MT1, MT2, MT3) شناسایی شده‌اند. MT1 انسانی و MT2 از رسپتورهای ملاتونینی کلون شده‌اند و هر دو شان از گیرنده‌های متصل شونده به خانواده G پروتئین‌ها (GPCRs) هستند. با وجودی که بسیاری از رسپتورهای MT1 و MT2 به طور عمومی به ترتیب در مغز و شبکه بیان می‌شوند. آن‌ها هم‌چنین به طور گسترده در تعدادی از دیگر بافت‌ها شامل فولیکول‌های تخمدان، پروستات، سلول‌های سیستم ایمنی و کلیه گسترش یافته‌اند (۱۴، ۱۵). براساس مطالعات مختلف مشخص شده که ملاتونین دارای خاصیت انکوستانیک بر روی کانسرها به خصوص کانسرهایی وابسته به هورمون است (۱۵). برخی مطالعات نشان می‌دهد که فعال شدن غده پینه آل یا افزایش جذب ملاتونین باعث کاهش رشد سرعت تومورهای پستانداران می‌گردد. در حالی که Pinealectomy با کاهش تولید ملاتونین باعث تحریک تومور در پستانداران گردیده است. مشخص شده که ملاتونین باعث کاهش انسداد کانسر پستان با Downregulation سنتز برخی هورمون‌ها که برای رشد نرمال و پاتولوژیکال غدد پستان لازم است می‌گردند (۱۸-۱۶). هم‌چنین ملاتونین می‌تواند اثرات مستقیم بر سلول‌های توموری داشته باشد (۲۳-۱۹). برخی یافته‌ها از مطالعات محققان در مدل‌های حیوانی و یا رده‌های سلولی Breast cancer دلالت بر این موضوع است که آثار آنتی‌کانسری ملاتونین بر تومورهای وابسته به هورمون عمدتاً وابسته به کارایی شان از طریق مسیرهای Signalling استروژنیک است (۲۳).

چرخه سلولی رخ می‌دهد. در بروز سرطان، اختلال در روند کنترل تکثیر سلولی منجر به ازدیاد لجام گسیخته سلول‌ها و ایجاد بافت سرطانی و تومور می‌شود که در بعضی موارد با متاستاز به بافت‌های مختلف موجب درگیری ارگان‌های گوناگون می‌گردد (۱، ۲).

تحقیقات نشان داده‌اند که رژیم‌های غذایی مهم‌ترین عامل در ابتلا به سرطان معده هستند و در کشورهایی که استفاده از گوشت قرمز بیش‌تر است ابتلا به سرطان معده نیز بیش‌تر است (۶-۳). خطر ابتلا به سرطان در افراد طبقات اجتماعی پایین، بیش‌تر است. از میان عوامل مختلف، عادات غذایی و عفونت با هلیکوباکتریلوری بیش‌تر از همه بیش‌تر مورد توجه قرار دارند (۸-۶). هم‌چنین غلظت بالای نمک در معده مایع مخاطی را از بین می‌برد و منجر به التهاب و آسیب از جمله فرسایش و انحطاط مخاط معده می‌شود. بنابراین از نظر بیولوژیکی محتمل است که مصرف بیش‌تر از حد نمک خطر ابتلا به سرطان معده را در انسان افزایش می‌دهد.

آدنوکارسینوم‌ها ۹۵ درصد کانسرهایی معده را تشکیل می‌دهند و کارسینوما سلول‌های سنگ‌فرشی Squamous cell carcinoma، تومورهای کارسینوئید Carcioid tumors، لیومیوسارکوم (Liomasarcoma) و لنفوم‌ها بقیه این کانسرها را تشکیل می‌دهند (۸). در کشورهای غربی، رایج‌ترین رژیم‌های شیمی‌درمانی استفاده از سیس‌پلاتین به عنوان یک ترکیب آلکیله‌کننده و انفوزیون ۵-فلوئوروووراسیل (FU-۵) به عنوان یک مهارکننده تیمیدیلات سنتتاز (رژیم سیس‌پلاتین، FU-۵ [CF]) و یا CF همراه با اتوپوزاید، Etoposide (رژیم ECF) می‌باشد (۹). برای اولین بار ملاتونین (ان-استیل -۵-متوکسی تیریتامین) در سال ۱۹۸۷ توسط Learner و همکارانش شناسایی و جداسازی شد (۱۰). ملاتونین نقش مهمی در سیستم ساعت بیولوژیک داشته و هم‌چنین دارای خواص آنتی‌اکسیدانتی قوی می‌باشد. میزان ملاتونین در نیمه شب به بالاترین مقدار و در طول روز

عمدتاً آثار ملاتونين بر سلول‌هاى كانسرى نه تنها به وسيله مكانيسم‌هاى وابسته به اتصالشان به رسپتور به اثبات رسیده (در غشا يا هسته)، بلکه از طريق غير وابسته به رسپتور از طريق اتصال به كالمودولين و يا آثار آنتى‌اكسيدانتى مى‌تواند اين آثار را اعمال كند (۲۴، ۲۵). در سلول‌هاى كانسر پستانداران زن‌هاى آروماتاز حاوى پروموتورهاى كترل شده به وسيله cAMP مى‌باشند (۲۸-۲۶) و برخى از عوامل هم‌چون ملاتونين كه باعث كاهش cAMP گردد مى‌تواند باعث كاهش فعاليت آروماتاز گردد. هم‌چنين افزايش بيان رسپتور MT1 باعث تقويت آثار مهار رشد ملاتونين در سلول‌هاى كانسر پستان (MCF-7) كه از لحاظ بيان استروژن مثبت بوده اند گرديده است (۲۹). شواهدى در رابطه با فعاليت ملاتونين در غشاء GI به وسيله Rahimimoff Questel نشان داده شده است. به طورى كه آن‌ها ثابت كرده‌اند كه ملاتونين مى‌تواند باعث كاهش انقباض خوبخود روده‌ها گردد (۲۹، ۳۰). اخيراً مشخص شده است كه ملاتونين نه تنها در غشاء GI وجود دارد بلکه برخى يافته‌ها دلالت بر اين موضوع دارند كه اين ماده به طور موضعى به وسيله دو آنزيم AANAT و HIOMT توليد مى‌شود كه اين آنزيم‌ها در غشاء اپتيليال رودى بيان مى‌شوند. هم‌چنين نشان داده شده است كه غلظت ملاتونين در روده ۱۰-۱۰۰ بار بيش‌تر از سرم است (۲۹، ۳۰). ملاتونين هم‌چنين مى‌تواند تحريك ترشح بى‌كربنات موكوسى را با تحريك رهاسازى كلسيم در سلول‌هاى انتروكرومافين رودى را سبب شود كه اين اثر به نظر مى‌رسد به وسيله رسپتور MT2 وساطت مى‌شود (۳۱، ۳۲).

هم‌چنين نشان داده شده است كه ملاتونين باعث فعال‌سازى ترشح پانكراتيت آميلاز و Cholecystokinin از طريق فعال‌سازى MT2 رسپتور گردد. هم‌چنين ملاتونين مى‌تواند يك‌سرى آثار غير وابسته به رسپتور در غشاء GI همچون جمع‌آورى راديكال، آزاد داشته باشد (۳۳).

اخيراً نقش پيشگيرى‌كننده ملاتونين بر عليه تشكيل اولسر و درمان آن به خوبى شناخته شده است (۳۴). با

توجه به شناسايى محل‌هاى اتصال ملاتونين در بيماران دچار كارسينوم كلون و ركتوم امكان نقش ملاتونين در كانسر كولوركتال با توجه به مطالعات مختلف مشخص شد (۳۵). هم‌چنين مشخص شده كه مكانيسم كترلى ملاتونين در كولون شامل مهار آنزيموز تومور، تنظيم فعاليت ميتوزى و آپوپتوتيك و تنظيم سلولى غلظت گلوكتايون است (۳۵، ۴۱). ديگر پيشنهادهات براى تأثيرات ملاتونين در ارتباط با تنظيم رسپتورهاى استروژن مى‌باشد. هم‌چنين آثار مستقيم بر سيكل سلولى، تأثير بر روى فاكورهاى رشد مختلف سلولى و افزايش فاصله اتصالات سلولى (Gap-junction) و افزايش آنتى‌اكسيدانت‌هاى داخل سلولى مى‌تواند براى مكانيسم آن در نظر گرفته شود (۴۲، ۴۳). برخى محققين تأكيد دارند كه در كولون آدنوكارسينوما، رسپتورهاى غشايى و هسته‌اى ملاتونين در خواص انكوستاتيك آن‌ها نقش دارند (۴۴، ۴۵). هم‌چنين ملاتونين مى‌تواند فعاليت ايمنى را با اتصال به رسپتورهاى بر روى سلول‌هاى T-helper و مونوسيت‌ها و تحريك توليد $INF\gamma$ و اينترلوكين ۱ و ۲ و ۶ و ۱۲ تنظيم كند (۴۶). ملاتونين از اين طريق هم‌چنين مى‌تواند بيان $STAT3$ ، $IL-1\beta$ ، $TNF-\alpha$ ، $NF\kappa B$ را كترل كند. ملاتونين هم‌چنين از طريق ديگر مى‌تواند سيستم لنفوسيت و مونوسيت/ماكروفاژ را فعال كرده كه از اين طريق مى‌تواند به عنوان يك عامل *Immunosurveillance* براى پيشگيرى از پيشرفت تومور عمل كند (۴۷).

در مطالعات بالينى نشان داده شده كه ملاتونين مى‌تواند آثار *Cytoprotective* (حفاظت سلولى) داشته و باعث افزايش كارايى شيمى درمانى كانسر و افزايش اميد به زندگى مى‌گردد (۴۷).

هم‌چنين براساس بسيارى از مطالعات اضافه كردن ملاتونين به رژيم شيمى درمانى مى‌تواند باعث كاهش سميت شيمى درمانى و راديوتراپى در بيماران دچار كلوركتال كارسينوما شود (۴۷، ۴۶).

Zhang در مطالعه‌اى اخير نشان داد كه ملاتونين مى‌تواند باعث مهار مهاجرت سلولى و تحريك آپوپتوزيس

پلیت از محلول رقیق شده تریپسین- اتیلن دی آمین تتراسیتیک اسید (EDTA) و متعاقب آن سانتریفیوژ سوسپانسیون سلولی در ۲۵۰۰ rpm برای ۵ دقیقه استفاده شد. برای بررسی زنده بودن سلول‌ها و هم‌چنین شمارش سلولی، پس از اطمینان از عدم وجود آلودگی، روش رنگ آمیزی تریپان بلو و لام هموسایتومتر (نئوبار) به کار گرفته شد.

بررسی میزان سمیت سلولی با روش MTT Assay

برای بررسی اثرات آنتی پرولیفراتیک ملاتونین از روش MTT Assay استفاده شد. این روش بر اساس تبدیل نمک تترازولیم به کریستال‌های رنگی فورمازان توسط آنزیم سوکسینات دهیدروژناز میتوکندریایی سلول‌های زنده و مقایسه میزان رنگ تولید شده در نمونه‌های مختلف به کمک اندازه‌گیری جذب نوری آن‌ها می‌باشد (۱۹). در این روش بعد از شمارش سلولی، ۱۰^۴ سلول در ۹۰ میکرولیتر از سوسپانسیون سلولی در هر خانه از پلیت ۹۶ خانه کاشته شد. پس از ۲۴ ساعت انکوباسیون میزان و غلظت مناسب از نمونه‌ها (ملاتونین و سیس پلاتین) برای رسیدن به غلظت‌های ۳/۱۲۵، ۶/۲۵، ۲۵، ۵۰، ۱۰۰ میکرومول در میلی‌لیتر به هر خانه اضافه و آزمایش برای هر غلظت ۳ بار تکرار شد. به خانه‌های کنترل محیط کشت کامل و فاقد ماده دارویی افزوده شد. سپس هر پلیت ۴۸ ساعت انکوبه شد و بعد از اتمام زمان مورد نظر، ۱۰ میکرولیتر از محلول رنگ MTT تازه آماده شده به هر خانه افزوده شد. بعد از ۴ ساعت انکوباسیون مجدد، محیط کشت هر خانه به آرامی خارج شد و میزان ۱۰۰ میکرولیتر DMSO به هر خانه افزوده شده و ۱۵ دقیقه به آرامی در دمای اتاق حرکت داده شد. سپس جذب خانه توسط دستگاه الیزا در طول موج ۵۷۰ در برابر ۶۹۰ نانومتر قرائت شد. در این آزمایش کنترل مثبت سلول‌هایی بوده اند که با سیس پلاتین مواجه شده بودند و کنترل منفی سلول‌هایی که با هیچ دارویی تماس نداشته‌اند. نتایج حاصل از

در رده سلولی SGC7901 کانسر معده گرد (۴۷). با توجه به نقش ملاتونین در دستگاه گوارش و آثار مهمش در پیشگیری و درمان کانسر کلورکتال اما مطالعه دقیقی در رابطه با نقش ملاتونین در کانسر معده صورت نگرفته و یا مطالعات بسیار محدود است و بنابراین بر آن شدیم که نقش این نوروهورمون را در کانسر معده در مدل سلولی AGS و MKN45 بررسی و اثر ملاتونین را در پرولیفراسیون این رده‌های سلولی مطالعه کنیم.

مواد و روش‌ها

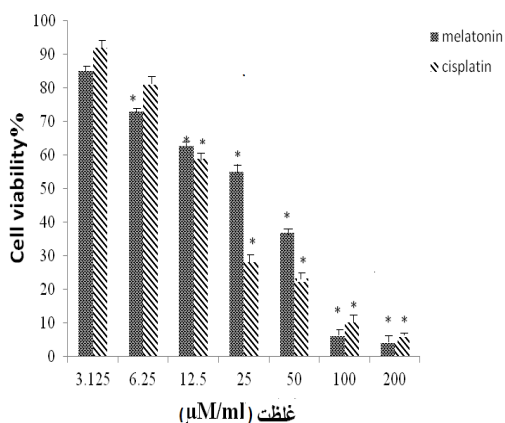
مواد مورد استفاده در این پژوهش به شرح ذیل می‌باشد:

محیط کشت RPMI 1640 غنی شده با L-گلوتامین، آنتی بیوتیک مخصوص کشت سلولی (پنیسیلین/استرپتوماسین) و سرم جنین گاوی (FBS) از شرکت PAA Laboratories Gmb (Pasching, Austria) خریداری شدند. نمک MTT (2-(4, 5-dimethyl-2-thiazolyl)-2,5-diphenyl-2H-tetrazolium bromide) نیز از شرکت Sigma-Aldrich (st. louis, Missouri, USA) خریداری شد. رده سلولی سرطان معده انسانی (AGS و MKN-45) از انستیتو پاستور (تهران- ایران) تهیه شد.

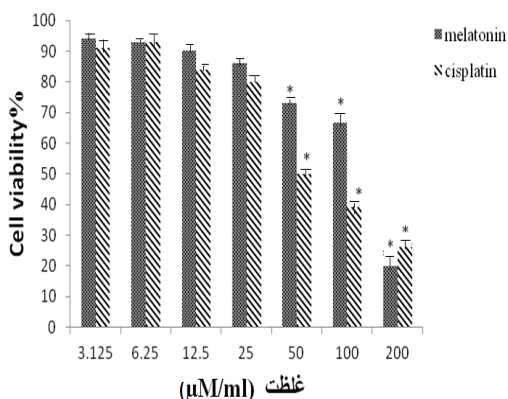
نگهداری و کشت سلولی

رده سلولی سرطان معده انسانی AGS و MKN-45 از بانک سلولی انستیتو پاستور تهران خریداری شد و در محیط کشت RPMI 1640 غنی شده با ۱۰ درصد سرم جنین گاوی (FBS) و ۱ درصد آنتی‌بیوتیک (پنی‌سیلین- استرپتوماسین) در CO₂ انکوباتور (BINDER, USA) تحت شرایط ۳۷°C و ۵ درصد دی اکسید کربن کشت داده شد برای انجام تست MTT از سلول‌هایی که در فاز رشد لگاریتمی در فلاسک‌های کشت به تقریباً ۷۰-۶۰ درصد رشد سلولی رسیدند، استفاده شد. از آنجایی که رده سلولی AGS چسبنده به کف می‌باشد، برای جداسازی سلول‌ها از فلاسک یا

مربوطه مى باشد و هم چنين IC50 ملاتونين هم در سلول هاى AGS و هم MKN نسبت به كنترل معنى دار بود (جدول شماره ۱ و نمودارهاى شماره ۳ و ۴).



نمودار شماره ۱: درصد بقاى سلولى رده AGS در مواجهه با غلظت هاى مختلف از داروى ملاتونين و سيس پلاتين طى زمان انكوباسيون ۴۸ ساعت، * P<0.05 significant



نمودار شماره ۲: درصد بقاى سلولى رده MKN-45 در مواجهه با غلظت هاى مختلف از داروى ملاتونين و سيس پلاتين طى زمان انكوباسيون ۴۸ ساعت، * P<0.05 significant

جدول شماره ۱: مقادير ميانگين IC50 ± انحراف معيار داروى ملاتونين و سيس پلاتين در زمان انكوباسيون ۴۸ ساعت، بر روى رده سلولى AGS و MKN

میانگین ± انحراف معیار	ملاتونین	سیس پلاتین	سطح معنی داری
IC50(µg/ml) رده سلولى			
AGS	۴۰٫۳۳±۰٫۳۶	۱۹٫۱۲±۰٫۱۳	<۰٫۰۵
MKN-45	۷۵٫۴۹±۰٫۱۳	۳۷٫۲۳±۰٫۰۴	<۰٫۰۵

طریق فرمول ذیل به میزان بقاى سلولى تبدیل شد:

$$\text{Cell viability}(\%) = \frac{\text{جنب آوری نمونه}}{\text{جنب آوری کنترل}} \times 100$$

لازم به توضیح است که رنگ MTT به سلول هاى زنده جذب مى شوند. پس از جمع آوری داده هاى حاصل از ۳ بار تکرار؛ و IC50 (میزان غلظتى که سبب مهار رشد تا میزان ۵۰ درصد مى شود) با استفاده از نرم افزار SPSS, version 20 محاسبه و گزارش شد. نحوه محاسبه IC50 با استفاده از رسم نمودار Dose response و ترسیم خط رگرسیون و تعیین میزان غلظت مهار ۵۰ درصد از روى تعیین نقطه تلاقی محور x و y نمودار نیز قابل محاسبه است.

تجزیه و تحلیل آماری داده ها

براساس میانگین ± انحراف معیار از نرم افزار آماری (SPSS, version 20) و جهت بررسی میانگین داده ها بین گروه هاى تست و كنترل از تست آماری ANOVA يك طرفه و Tukey Post test استفاده شد (p<۰٫۰۵).

یافته ها

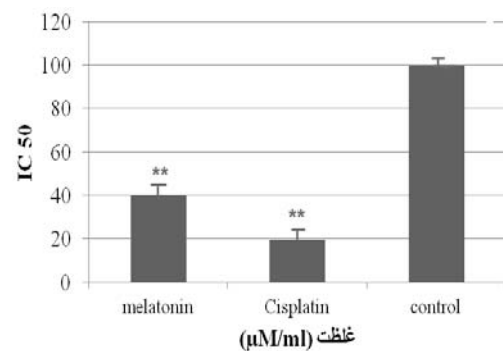
در مقایسه پرولیفراسيون سلولى حاصل از مواجهه رده هاى سلولى AGS و MKN-45 با داروى ملاتونين و سيس پلاتين در زمان انكوباسيون ۴۸ ساعت و با غلظت هاى مختلف مشخص شد که ملاتونين در سلول هاى AGS در غلظت ۱۲/۵ تا ۲۰۰ میکرومولار و در سلول هاى MKN از غلظت ۵۰-۲۰۰ میکرومولار به طور معنى دار باعث کاهش Cell viability (میزان بقاى سلولى) گردیده است (نمودارهاى شماره ۱ و ۲).

میزان Cell viability همان طور که روش کار توضیح داده شد بر اساس جذب رنگى کریستال هاى Formazen توسط سلول هاى زنده و قرائت جذب توسط دستگاه Eliza reader در ۵۹۰ nm و معادله

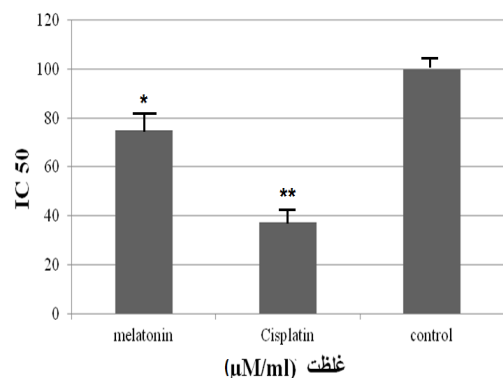
به دوز باعث کاهش Cell Viability در سلول‌های آدنوکارسینوما معده (AGS) گردد که این اثر قابل مقایسه با cisplatin می‌باشد (نمودارهای شماره ۱ و ۴). که این موضوع با مطالعات در کانسر پستان و کولون هم‌خوانی دارد (۴۷،۲۱،۱۹،۱۶). لازم به توضیح است که Cisplatin به عنوان یک داروی آلکیله کننده مطرح بوده که در بسیاری از تومورهای گوارشی از طریق آلکیله کردن DNA هسته‌ای اثر ضد کانسری دارد (۶) و در این مطالعه به عنوان کنترل مثبت استفاده شده است. هم‌چنین این اثرات ملاتونین بر روی سلول MKN نیز معنی‌دار است اما IC50 ملاتونین بر روی سلول AGS کم‌تر از MKN می‌باشد (جدول شماره ۱ نمودار شماره ۴) که نشان می‌دهد سلول‌های AGS جهت اثر ملاتونین مؤثرترند که بر می‌گردد به این موضوع که احتمالاً میزان رسپتورهای ملاتونینی در این سلول‌ها بیشتر است.

در کانسر پستان مشخص شده که ملاتونین از طریق MT1 باعث کاهش فعالیت آروماتاز و هم‌چنین کاهش بیان رسپتورهای استروژنی می‌تواند نقش مهمی داشته باشد و در کانسر کولون مشخص شده که ملاتونین می‌تواند از طریق رسپتور MT2 باعث ترشح بی‌کربنات و موکوس با تحریک رهاسازی کلسیم در سلول‌های انتروکروموفین معده گردد (۴۶،۲۳،۲۱،۱۶). با توجه به این‌که تاکنون مطالعه‌ای در مورد نقش رسپتورهای ملاتونینی در کانسر معده انجام نشده بنابراین این احتمال وجود دارد که ملاتونین اثر خود را از طریق رسپتورهای MT1 و MT2 اعمال نماید.

با توجه به این‌که رسپتورهای MT1 و MT2 رسپتورهای سطحی از نوع GPCRs می‌باشند این احتمال وجود دارد که تحریک ملاتونین باعث تحریک کینازهای داخل سلولی و برخی فسفریلاسیون‌هایی که با مهار یک‌سری ترانسکریپشن فاکتورهای هسته‌ای همراه است اعمال گردد که این نقش می‌تواند با اثر سروتونین در سطح سلولی در القا MAPKinase و افزایش آثار میتوژنیک متفاوت باشد (۲۱-۱۹). و با برخی مطالعات که



نمودار شماره ۳: مقایسه مقادیر میانگین $IC_{50} \pm$ انحراف معیار داروی ملاتونین و سیس پلاتین در زمان انکوباسیون ۴۸ ساعت، بر روی رده سلولی AGS. * P<0.05 significant; ** P<0.005 significant.



نمودار شماره ۴: مقایسه مقادیر میانگین $IC_{50} \pm$ انحراف معیار داروی ملاتونین و سیس پلاتین در زمان انکوباسیون ۴۸ ساعت، بر روی رده سلولی MKN-45. * P<0.05 significant; ** P<0.005 significant.

این کاهش در مقایسه با سیس پلاتین به عنوان کنترل مثبت قابل ملاحظه است و با محاسبه مقادیر IC_{50} مشخص شد که اگرچه میزان IC_{50} داروی ملاتونین از سیس پلاتین در هر دو رده سلولی بیشتر است اما در سلول‌هایی AGS در غلظت‌های ۱۰۰ و ۲۰۰ میکرومولار و در سلول‌های MKN در غلظت ۲۰۰ میکرومولار ملاتونین حتی بیشتر از سیس پلاتین باعث کاهش بقای سلولی گردیده است (نمودارهای شماره ۱ و ۲).

بحث

بر اساس نتایج به دست آمده از تحقیق اخیر مشخص شده که ملاتونین می‌تواند در یک روش شیوه وابسته

جهت بررسی اثر ملاتونین در روند رشد تومور در حیوان بهره جست.

سپاسگزاری

از زحمات جناب دکتر یزدانی و همکارانشان که در آنالیز آماری داده‌ها مساعدت ممکن را مبذول داشته و هم‌چنین خانم علیزاده از آزمایشگاه سم شناسی و داروشناسی دانشکده داروسازی علوم پزشکی مازندران که در انجام مراحل عملی کمال همکاری را داشته‌اند صمیمانه سپاسگزاری می‌گردد.

افزایش سطح ملاتونین با کاهش آثار سروتونین در GI همراه است، مطابق باشد.

براساس مطالعه حاضر می‌توان نقش ملاتونین را به عنوان یک عامل انکوستاتیک در کانسر معده با مکانیسم سلولی نشان داد و برای مشخص شدن بیش‌تر نقش رسپتورهای ملاتونینی در کانسر معده نیاز است که در مطالعات آینده از آنتاگونیست‌های اختصاصی رسپتورهای ملاتونینی در سطح سلولی و مطالعات آپوپتوزیس در سطح سلولی و مولکولی در آدنوکارسینوما معده و مدل *in vivo* در موش Nude

References

- Guéritte-Voegelein F, Guénard D, Lavelle F, Le Goff MT, Mangatal L, Potier P. Relationships between the structure of taxol analogues and their antimetabolic activity. *J Med Chem* 1991; 34(3): 992-998.
- Sinibaldi VJ, Carducci MA, Moore-Cooper S, Laufer M, Zahurak M, Eisenberger MA. Phase II evaluation of docetaxel plus one-day oral estramustine phosphate in the treatment of patients with androgen independent prostate carcinoma. *Cancer* 2002; 94(5): 1457-1465.
- Jemal A, Murray T, Ward E, Samuels A, Tiwari RC, Ghafoor A. Cancer statistics. *CA Cancer J Clin* 2005; 55(1): 10-30.
- Jemal A, Bray F, Center MM, Ferlay J, Ward E, Forman D. Global cancer statistics. *CA Cancer J Clin* 2011; 61(2): 69-90.
- Berrington de Gonzalez A, Curtis RE, Kry SF, Gilbert E, Lamart S, Berg CD, et al. Second cancers attributable to radiotherapy treatment in adults: a cohort study in the US SEER cancer registries. *Lancet Oncol* 2011; 12(4): 353-360.
- Biglarian A, Hajizadeh A, Gohari M, Khodabakhshi R. Survival Analysis of Patients with Gastric Adenocarcinomas and Factors related. *Kosar Medical Journal* 2007; 12(4): 345-355.
- Ramzani B, Hanifi A. Knowledge of geographical incidence distribution of gastric cancer in Gilan province. *Biologic Environmental Sciences and Technology* 2011; 49(2): 81-93.
- Roshanaii G, Kazemnejad A, Sedighi S. Estimation of survival of patients with gastric adenocarcinoma taken surgery at Institute cancer of Imam hospital and effective agents. *Sci J Hamadan Univ Med Sci* 2010; 17(3): 13-18.
- Di Bella G, Mascia F, Gualano F, Di Bella L. Melatonin Anticancer Effects: Review. *Int J Mol Sci* 2013; 14(2): 2411-2416.
- Anisimov V. The role of pineal gland in breast cancer development. *Crit Rev Oncol Heat* 2003; 46(3): 224-226.
- Gahromi Soyuf M, Gaini M, Choobineh A, Rahimi S, Mazraeh M, Nazari S. Evaluation of melatonin usage on cardio-respiratory scales during exercise activities. *J Army Univ Med Sci I.R. Iran* 2011; 9(1): 6-11.
- Ajani JA. The role of docetaxel in gastric

- cancer. *Eur J Cancer*.Supplements 2006; 4(2): 4-9.
13. Slominski R, Reiter R, Schlabritz-Loutsevitch N, Ostrom A R , Slominski A. Melatonin membrane receptors in peripheral tissues: Distribution and functions. *Mol Cell Endocrinol* 2012; 351(2): 152-166.
 14. Mehraii F, Negahdar F. Morphological changes in acriminal glands and ocular epithelial after melatonin administration in with the Mice. *J Iran Anat Sci* 2011; 9(34): 57-62.
 15. Pandi-Perumal S, Trakht I, Srinivasan V, Warren Spence D, Maestroni G, Zisapel N, et al. Physiological effects of melatonin: Role of melatonin receptors and signal transduction pathways. *Prog Neurobiol* 2008; 85(3): 335-353.
 16. Witt-Enderby P, Bennett J, Jarzynka M, Firestine M, Melan M. Melatonin receptors, and their regulation: biochemical and structural mechanisms. *Life Sci* 2003; 72(20): 2183-2198.
 17. Gonzalez A, Martinez C, Mediavilla MD. Effects of MT1 melatonin receptor overexpression on the aromatase-suppressive effect of melatonin in MCF-7 human breast cancer cells. *Oncol Rep* 2007; 17(4): 947-953.
 18. Cos S, Sanchez-Barcelo EJ. Melatonin and mammary pathological growth. *Front Neuroendocrinol* 2000; 21(2): 133-170.
 19. Cos S, Sanchez-Barcelo EJ. Melatonin, experimental basis for a possible application in breast cancer prevention and treatment. *Histol Histopathol* 2000; 15(2): 637-647.
 20. Blask DE, Sauer LA, Dauchy RT. Melatonin as a chronobiotic/anticancer agent: cellular, biochemical and molecular mechanisms of action and their implications for circadianbased cancer therapy. *Curr Top Med Chem* 2002; 2(2): 113-132.
 21. Sanchez-Barcelo EJ, Cos S, Fernandez R. Melatonin and mammary cancer: a short review. *Endocr Relat Cancer* 2003; 10(2): 153-159.
 22. Sanchez-Barcelo EJ, Cos S, Mediavilla MD, Martinez-Campa C, Gonzalez A, Alonso-Gonzalez C. Melatonin-estrogen interactions. In breast cancer. *J Pineal Res* 2005; 38(4): 217-222.
 23. Becker-Andrem M, Wiesenberg I, Schaeren-Wiemers N, Andre E, Missbach M, Saurat JH, et al. Pineal gland hormonemelatonin binds and activates an orphan of the nuclear receptor superfamily. *J Biol Chem* 1994; 269(46): 28531-28534.
 24. Zhao Y, Agarwal VR, Mendelson CR, Simpson ER. Estrogen biosynthesis proximal to a breast tumor is stimulated by PGE2 via cyclic AMP, leading to activation of promoter II of the CYP19 (aromatase) gene. *Endocrinology* 1996; 137(12): 5739-5742.
 25. Zhou D, Clarke P, Wang J, Chen S. Identification of a promoter that controls aromatase expression in human breast cancer and adipose stromal cells. *J Biol Chem* 1996; 271(25): 15194-14202.
 26. Bulun SE, Sebastian S, Takayama K, Suzuki T, Sasano H, Shozu M, et al. The human CYP19 (aromatase P450) gene: update on physiologic roles and genomic organization of promoters. *J Steroid Biochem Mol Biol* 2003; 86(3-5): 219-224.
 27. Radomir M, Russel J, Natalia S, Rennolds SO, Andrzej TS. Melatonin membrane receptors in peripheral tissues: Distribution and functions. *Molecular and Cellular Endocrinology* 2012; 351(2): 152-166.

28. Quastel MR, Rahamimoff R. Effect of melatonin on spontaneous contractions and response to 5-hydroxytryptamine of rat isolated duodenum. *Br J Pharmacol Chemother* 1995; 24(2): 455-461.
29. Sjoblom M, Safsten B, Flemstrom G. Melatonin-induced calcium signaling in clusters of human and rat duodenal enterocytes. *Am J Physiol Gastrointest Liver Physiol* 2003; 284(6): G1034-G1044.
30. Rodriguez C, Mayo JC, Sainz RM, Antolin I, Herrera F, Martin V, et al. Regulation of antioxidant enzymes: a significant role for melatonin. *J Pineal Res* 2004; 36(1): 1-9.
31. Konturek SJ, Konturek PC, Brzozowski T. Melatonin in gastroprotection against stress-induced acute gastric lesions and in healing of chronic gastric ulcers. *J Physiol Pharmacol* 2006; 57(Suppl 5): 51-66.
32. Brzozowska I, Ptak-Belowska A, Pawlik M, Pajdo R, Drozdowicz D, Konturek SJ, et al. Mucosal strengthening activity of central and peripheral melatonin in the mechanism of gastric defense. *J Physiol Pharmacol* 2009; 60(Suppl 7): 47-56.
33. Chen CQ, Fichna J, Bashashati M, Li YY, Storr M. Distribution function and physiological role of melatonin in the lower gut. *World J Gastroenterol* 2011; 17(34): 3888-2898.
34. Kos-Kudla B, Ostrowska Z, Kozlowski A, Marek B, Ciesielska-Kopacz N, Kudla M, et al. Circadian rhythm of melatonin in patients with colorectal carcinoma. *Neuro Endocrinol Lett* 2002; 23(3): 239-242.
35. Hrushesky WJ, Grutsch J, Wood P, Yang X, Oh EY, Ansell C, et al. Circadian clock manipulation for cancer prevention and control and the relief of cancer symptoms. *Integr Cancer Ther* 2009; 8(4): 387-397.
36. Dalio MB, Haikel Júnior LF, Dalio RB, Pinto AP, Silva JC, Vespúcio MV, et al. A study of the effects of pinealectomy on intestinal cell proliferation in infant newborn rats. *Acta Cir Bras* 2006; 21(1): 16-20.
37. Lissoni P, Rovelli F, Malugani F, Bucovec R, Conti A, Maestroni GJ. Anti-angiogenic activity of melatonin in advanced cancer patients. *Neuro Endocrinol Lett* 2001; 22(1): 45-47.
38. Blask DE, Wilson ST, Zalatan F. Physiological melatonin inhibition of human breast cancer cell growth in vitro: evidence for a glutathione-mediated pathway. *Cancer Res* 1997; 57(10): 1909-1914.
39. Farriol M, Venereo Y, Orta X, Castellanos JM, Segovia-Silvestre T. In vitro effects of melatonin on cell proliferation in a colon adenocarcinoma line. *J Appl Toxicol* 2000; 20(1): 21-24.
40. Panzer A, Viljoen M. The validity of melatonin as an onco static agent. *J Pineal Res* 1997; 22: 184-202.
41. Wenzel U, Nickel A, Daniel H. Melatonin potentiates flavone-induced apoptosis in human colon cancer cells by increasing the level of glycolytic end products. *Int J Cancer* 2005; 116(2): 236-242.
42. García-Navarro A, González-Puga C, Escames G, López LC, López A, López-Cantarero M, et al. Cellular mechanisms involved in the melatonin inhibition of HT-29 human colon cancer cell proliferation in culture. *J Pineal Res* 2007; 43(2): 195-205.
43. Karasek M, Carrillo-Vico A, Guerrero JM, Winczyk K, Pawlikowski M. Expression of melatonin MT (1) and MT (2) receptors, and ROR alpha (1) receptor in transplantable murine Colon 38 cancer. *Neuro Endocrinol Lett* 2002; 23(Suppl 1): 55-60.

44. Winczyk K, Fuss-Chmielewska J, Lawnicka H, Pawlikowski M, Karasek M. Luzindole but not 4-phenyl-2-propionami dotetralin (4P-PDOT) diminishes the inhibitory effect of melatonin on murine Colon 38 cancer growth in vitro. *Neuro Endocrinol Lett* 2009; 30: 657-662.
45. Miller SC, Pandi-Perumal SR, Esquifino AI, Cardinali DP, Maestroni GJ. The role of melatonin in immuno-enhancement: potential application in cancer. *Int J Exp Pathol* 2006; 87(2): 81-87.
46. Martins E, Fernandes LC, Bartol I, Cipolla-Neto J, Costa Rosa LF. The effect of melatonin chronic treatment upon macrophage and lymphocyte metabolism and function in Walker-256 tumour-bearing rats. *J Neuroimmunol* 1998; 82(1): 81-89.
47. Zhang S, Qi Y, Zhang H, He W, Zhou Q, Gui S, et al. Melatonin inhibits cell growth and migration, but promotes apoptosis in gastric cancer cell line, SGC7901. *Biotech Histochem* 2013; 88(6): 281-289.